

**CZYSTY
REGION**
Sp. z o.o.

**ZWIĄZEK MIĘDZYGMINNY
CZYSTY REGION**

SEGREGUJ NIE MIESZAJ

Daj odpadom szansę na recykling

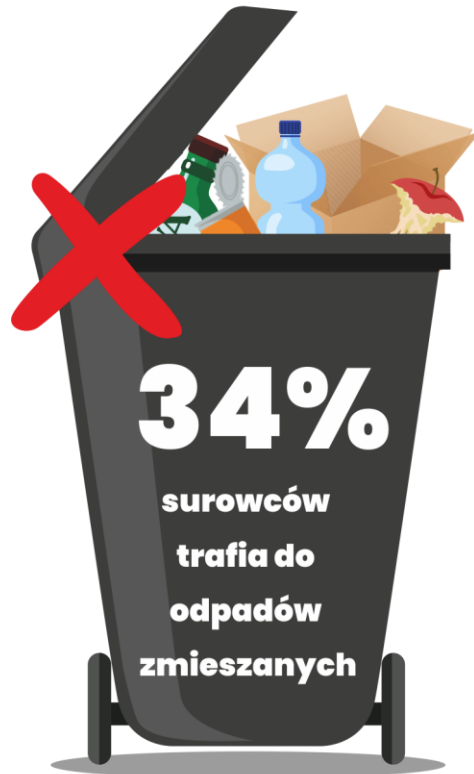
Kampania realizowana przez Czysty Region Sp. z o.o. oraz Związek Międzygminny „Czysty Region”

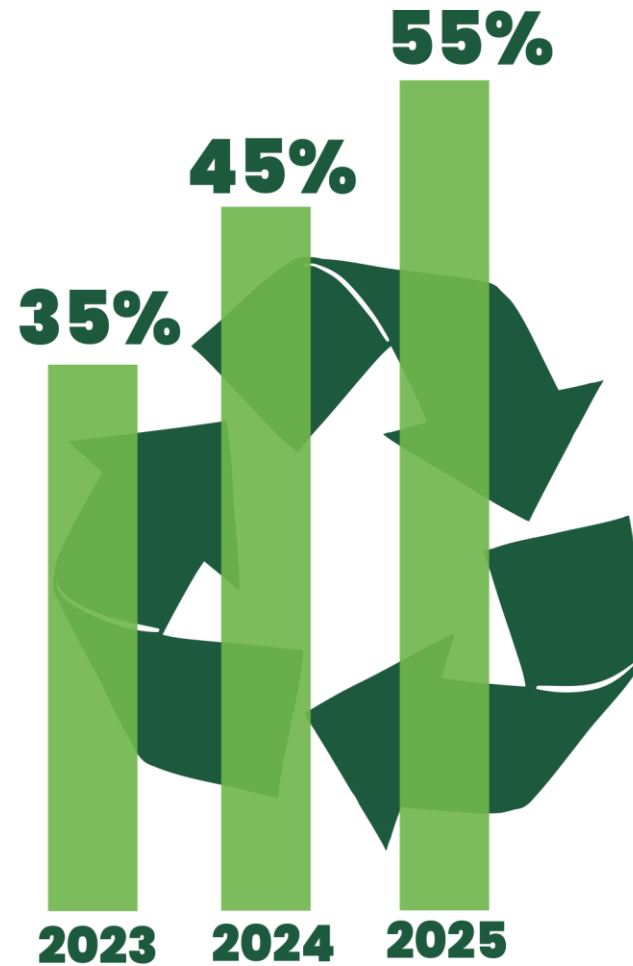
CZYSTY
REGION
Sp. z o.o.

Analiza sytuacji, określenie problemu:

**i bezpowrotnie traci
możliwość odzysku...**

**... tymczasem wymagania
w zakresie poziomów recyklingu
z roku na rok rosną**

CZYSTY
REGION
Sp. z o.o.

Cel kampanii:

poprawa selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na terenie gmin członkowskich Związku ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowej segregacji odpadów zmieszanych

Odbiorcy kampanii:

Właściciele nieruchomości, mieszkańcy gmin członkowskich Związku

Elementy kampanii:

- ✓ analiza sytuacji
- ✓ dostosowanie przekazu do grupy odbiorców
- ✓ udział lokalnych mediów
- ✓ wykorzystanie wielu narzędzi komunikacyjnych
- ✓ regularna ewaluacja prowadzonych działań

CZARNY POJEMNIK TO MIEJSCE NA

ODPADY RESZTKOWE - POZOSTAŁE PO SEGREGACJI

CZYSTY
REGION
Sp. z o.o.

Działania i narzędzia kampanii:

- ✓ materiały drukowane (ulotki, plakaty)
- ✓ artykuły w prasie i na internetowych portalach informacyjnych
- ✓ posty na portalach społecznościowych
- ✓ reportaże z emisją w TV oraz w Internecie
- ✓ spoty i wywiady w radiu

+ bieżąca weryfikacja jakości segregacji,
szczególnie w pojemnikach na odpady zmieszane

Naruszenie zasad selektywnej zbiórki odpadów

Art. 6ka Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

Podmiot odbierający odpady komunalne stwierdza naruszenie selektywnego zbierania i powiadamia o tym Związek oraz właściciela nieruchomości.

Związek na podstawie powiadomienia:

- wszczyna postępowanie w sprawie określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
- określa, w drodze decyzji, wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za miesiąc lub miesiące w których nie dopełniono obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych, zgodnie z podjętą uchwałą Zgromadzenia Związku.

Art. 6d Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

Związek określa szczegółowy sposób postępowania w przypadku stwierdzenia nieselektywnego zbierania odpadów.

Postępowanie przy naruszeniu zasad selektywnej zbiórki

Jeśli odbiorca odpadów stwierdzi naruszenie zasad segregacji:

- ✓ odmawia odbioru odpadów w ramach frakcji zbieranej w danym pojemniku lub worku;
- ✓ powiadamia o tym właściciela nieruchomości umieszczając właściwą naklejkę na pojemniku lub worku:

STOSOWANA GDY W POJEMNIKU ZNAJDUJĄ SIĘ
odpady z innej frakcji
(np. tworzywa sztuczne w bioodpadach)

STOSOWANA GDY W POJEMNIKU ZNAJDUJĄ SIĘ:

- odpady niepodlegające gromadzeniu w pojemniku
- niepodlegające zbieraniu z terenu nieruchomości
 - niebędących odpadami komunalnymi

(np. gruz, elektroodpady, części samochodowe)

Postępowanie przy naruszeniu zasad selektywnej zbiórki

Po naklejeniu naklejki odbiorca odpadów:

- ✓ powiadamia Związek i przekazuje dokumentację fotograficzną;
- ✓ odbiera odpady jako niesegregowane lub odbiera odpady gdy pojemnik nie będzie zawierał odpadów niepodlegających gromadzeniu w pojemnikach (np. gruzu) lub odpadów niestanowiących odpadów komunalnych (np. części samochodowych);
- ✓ po odebraniu odpadów usuwa naklejkę z pojemnika.

Związek:

na podstawie powiadomienia przekazanego przez podmiot odbierający, wszczyna postępowanie w sprawie określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

	2022	2023	2024
Liczba stwierdzonych naruszeń:	181	216	73
Liczba postępowań:	13	34	20

CZYSTY
REGION
Sp. z o.o.

Czy uda się osiągnąć wymagane poziomy recyklingu?

Art. 3b Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

Gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej:

35% wagowo - za rok 2023;

45% wagowo - za rok 2024;

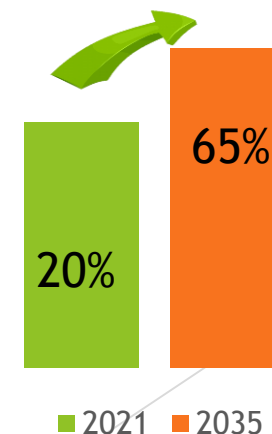
55% wagowo - za rok 2025;

(...)

60% wagowo - za rok 2030;

(...)

65% wagowo - za rok 2035 i za każdy kolejny rok.

Poziom segregacji a poziom recyklingu

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach:

Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych oblicza się jako stosunek masy odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi do masy wytworzonych odpadów komunalnych.

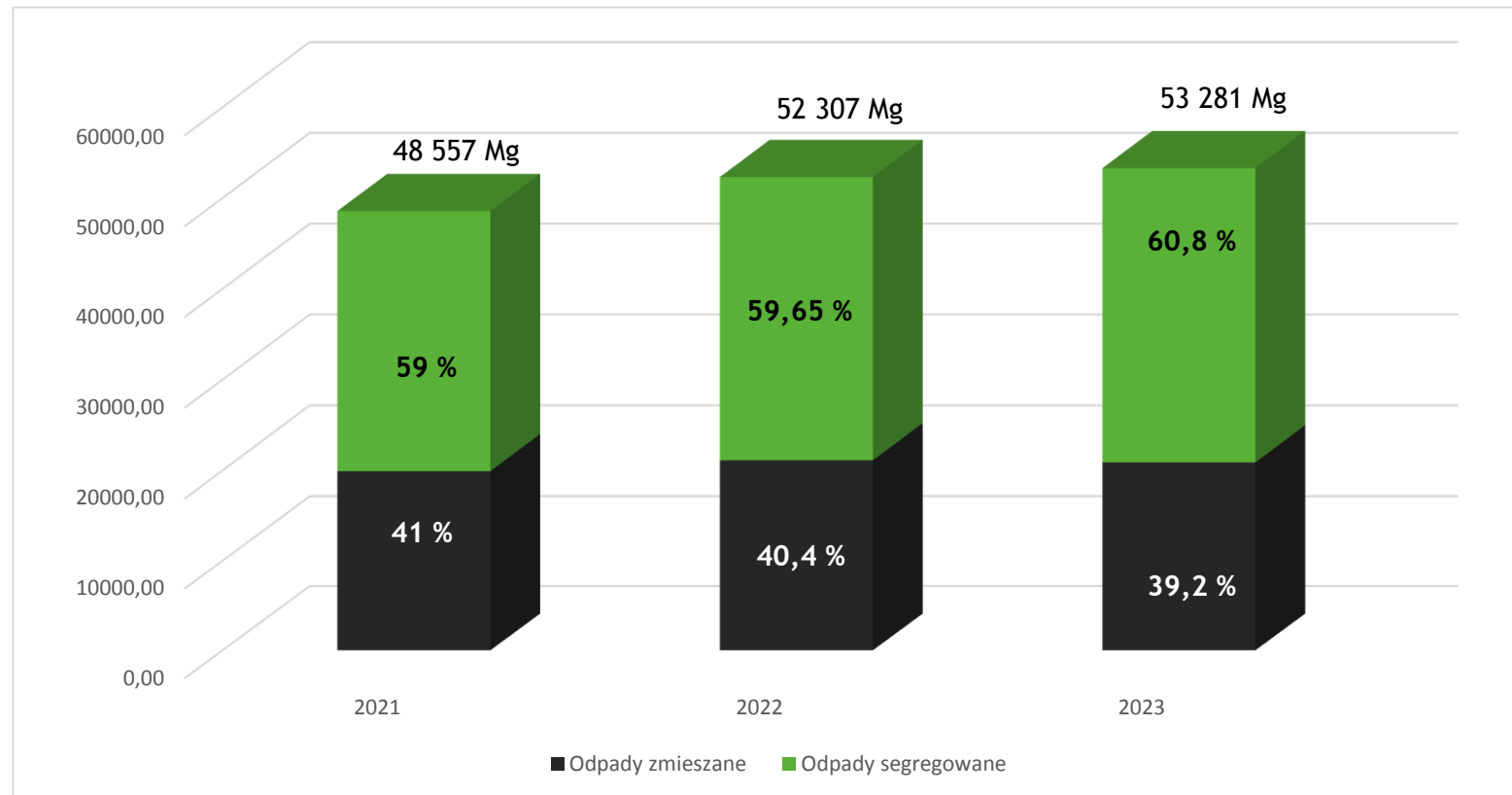
Przy czym do obliczenia poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych nie wlicza się innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne.

Poziom segregacji poziom recyklingu

Masa zbieranych odpadów komunalnych

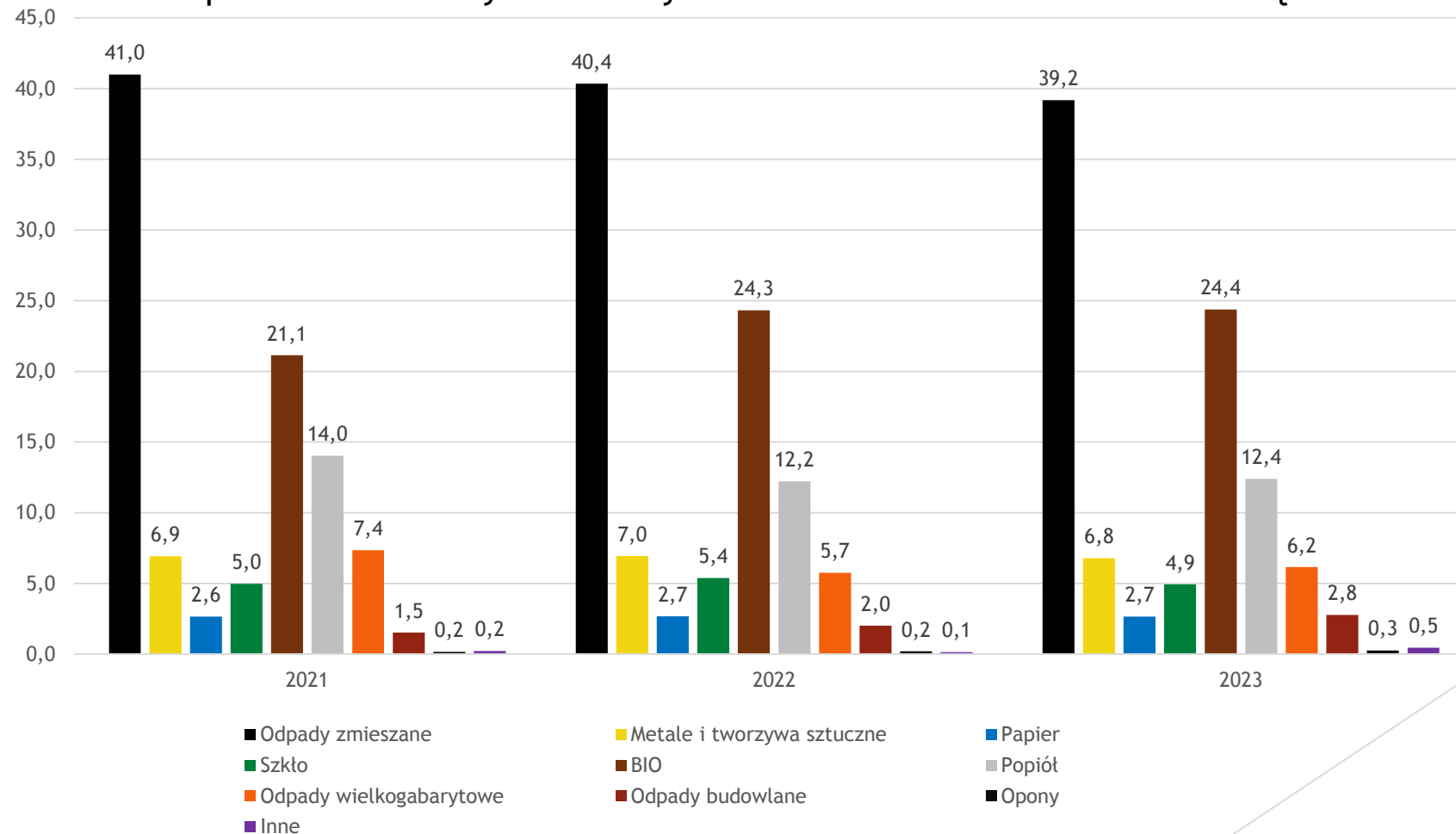
Masa odbieranych odpadów komunalnych na terenie Związku [Mg] oraz udział odpadów zmieszanych i segregowanych w ogólnej masie odpadów w latach 2021-2023 [%]

Masa zbieranych odpadów komunalnych

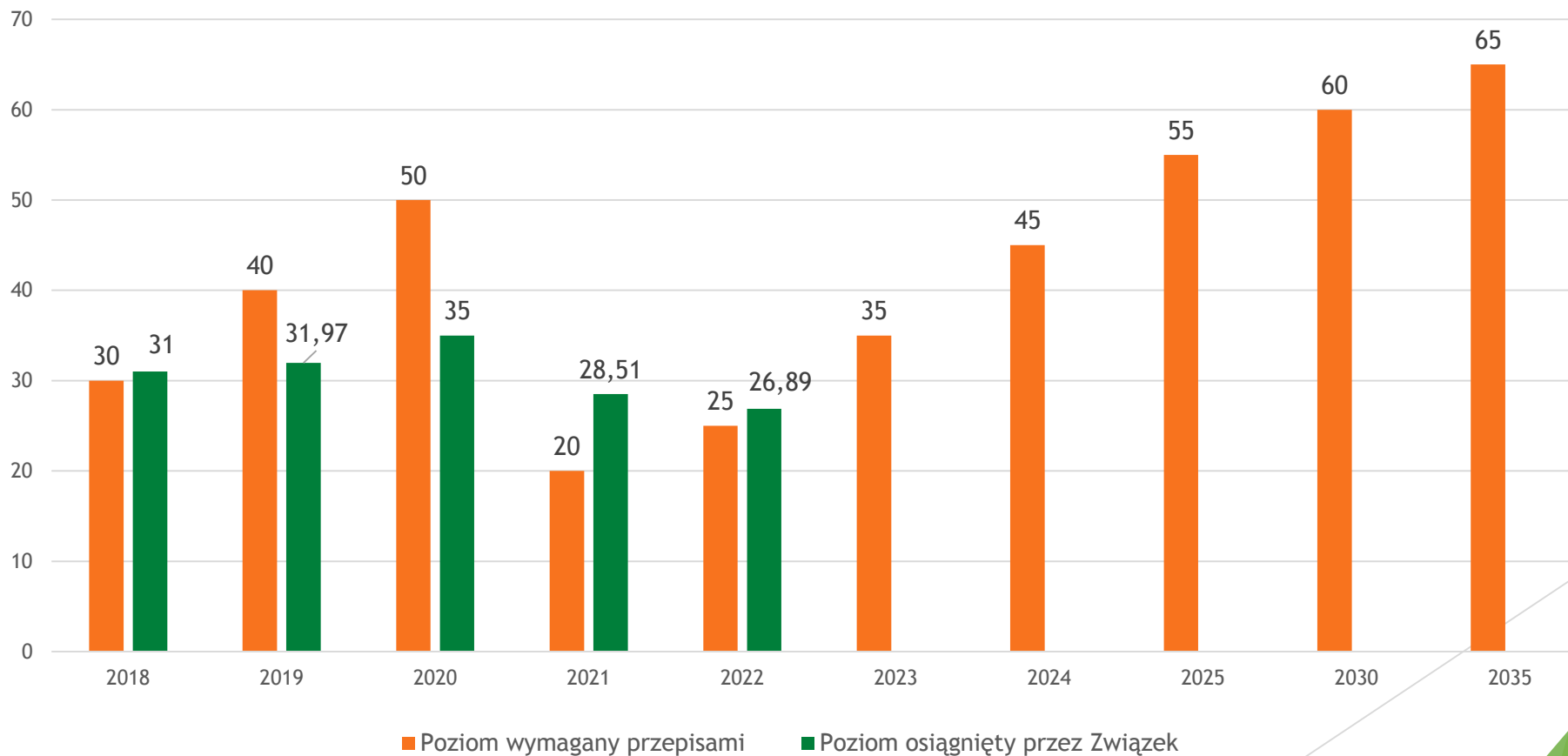
Procentowy [%] udział poszczególnych frakcji odpadów komunalnych w ogólnej masie odpadów komunalnych zebranych w latach 2021-2023 z terenu Związku

Poziomy recyklingu osiągnięte przez Związek

Osiągnięte przez Związek poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych [%] na tle poziomu wymaganego ustawą w poszczególnych latach

Jak osiągnąć poziom?

Według analityków:

Aby osiągnąć **50 % recyklingu** danej frakcji należałoby osiągnąć efektywność selektywnej zbiórki na poziomie **80 %**. Z tej masy należałoby wysegregować następne **80 %**, a z tych wysegregowanych dalsze **80 %** musiałyby trafić do recyklingu.

MIESZKANIEC

zbiórka frakcji (np. metali i tworzyw)
na poziomie 80%

SORTOWNIA

wysegregowanie 80% z odebranych odpadów
i przekazanie 80% z tej masy do recyklingu

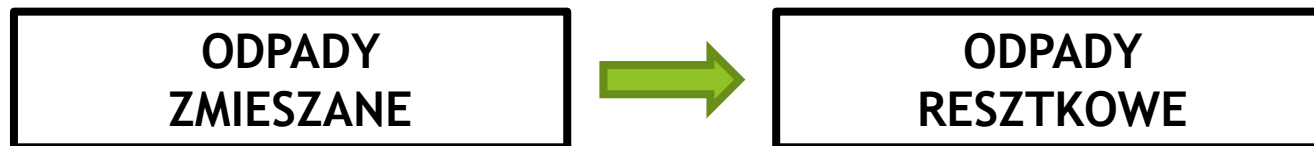
RECYKLER

Aby osiągnąć 65% recyklingu wyniki te musiałyby wynieść 87%.

Surowce w odpadach zmieszanych

- ▶ Nadal ok. **34%** odpadów nadających się do recyklingu trafia do pojemnika na odpady zmieszane. Szacuje się, że znajduje się w nich **16%** metali i tworzyw sztucznych i ok. **8%** makulatury.
- ▶ Jednym z problemów jest ustawowe nazewnictwo: określenie „**odpady zmieszane**” błędnie sugeruje, że w czarnym koszu można mieszać różne odpady.
- ▶ Część osób nadal uważa, że nie musi segregować odpadów komunalnych.

Bez poprawy segregacji odpadów zmieszanych (resztkowych) nie uda się osiągnąć poziomów recyklingu w kolejnych latach.

Kary finansowe za nieosiągnięcie poziomu

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach:

- karę oblicza się jako iloczyn **jednostkowej stawki opłaty za umieszczenie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych na składowisku i brakującej masy odpadów komunalnych wyrażonej w Mg, wymaganej do osiągnięcia odpowiedniego poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.**

Stawka opłaty za umieszczenie odpadów zmieszanych na składowisku (wg rozporządzenia):

➔ 2023 r. - 300,17 zł za Mg

➔ 2024 r. - 343,39 zł za Mg

Kary finansowe za nieosiągnięcie poziomu

Przykładowe wyliczenia kar za nieosiągnięcie poziomu dla poszczególnych gmin:

GMINA MIEJSKO-WIEJSKA	2022	2023	2024
Poziom wymagany rozporządzeniem	25%	35%	45%
Poziom osiągnięty	27%	30%	35%
Brakująca masa odpadów do osiągnięcia poziomu	-	253 Mg	505 Mg
Kwota kary	-	75 943 zł	173 412 zł

GMINA MIEJSKA	2022	2023	2024
Poziom wymagany rozporządzeniem	25%	35%	45%
Poziom osiągnięty	25%	30%	35%
Brakująca masa odpadów do osiągnięcia poziomu	-	1030 Mg	2060 Mg
Kwota kary	-	309 175 zł	707 383 zł

Kary finansowe za nieosiągnięcie poziomu

Poziom recyklingu dla zrzeszonych gmin liczony jest łącznie dla całego związku

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gorzowie Wielkopolskim w całości uwzględnił skargę na zarządzenie pokontrolne Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska nakazujące związkowi międzygminnemu osiągnięcie poziomów recyklingu odrębnie dla każdej z gmin członkowskich.

WSA uznał za słuszny argument, iż poziomy recyklingu powinny być liczone łącznie dla całego związku, a nie pojedynczo dla poszczególnych gmin.

Źródło: ZIEMSKI&PARTNERS KANCELARIA PRAWNA

Przykładowe wyliczenia kar za nieosiągnięcie poziomu dla Związku:

ZWIĄZEK	2022	2023	2024
Poziom wymagany rozporządzeniem	25%	35%	45%
Poziom osiągnięty	26,89%	30%	35%
Brakująca masa odpadów do osiągnięcia poziomu	-	3076 Mg	6153 Mg
Kwota kary	-	923 323 zł	2 112 879 zł

Wyliczenia przykładowe, na podstawie aktualnie posiadanych danych.

Prognozujemy, że wymagany poziom za 2023 r. zostanie osiągnięty (35%).

Czynniki wpływające na poziom recyklingu

▶ **Selektywna zbiórka odpadów komunalnych u źródła:**

- ▶ morfologia produkowanych odpadów (im więcej odpadów nadających się do recyklingu w ogólnej masie odpadów, tym większa możliwość odzysku)
- ▶ jakość segregacji i edukacja ekologiczna
- ▶ system selektywnego zbierania (szczególnie w zabudowie niezamieszkałej, gdzie pomimo obowiązku selektywnej zbiórki, zawierane są umowy jedynie na odbiór odpadów zmieszanych)

▶ **Metody przetwarzania odpadów komunalnych:**

- ▶ wyposażenie sortowni (np. liczba separatorów)
- ▶ sposób zagospodarowania

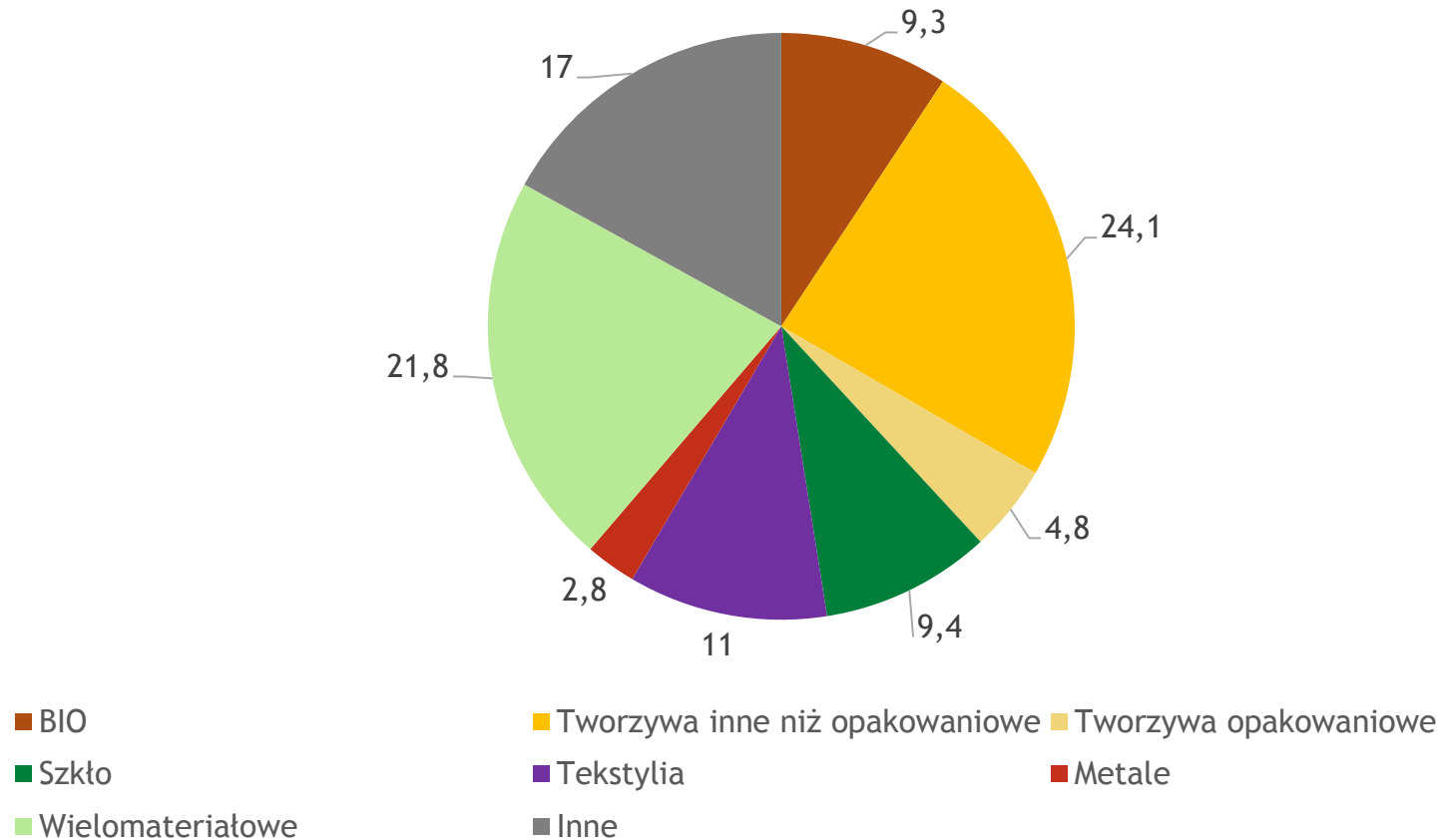
▶ **Jakość materiałów i opakowań:**

- ▶ nie wszystkie materiały i opakowania nadają się do recyklingu - wymagane wdrożenie projektowania opakowań w obiegu zamkniętym przez producentów

Odpady zmieszane i ich potencjał

Udział poszczególnych frakcji odpadów w odpadach zmieszanych*

*na podstawie badań morfologii odpadów prowadzonych na przełomie 2023 i 2024 r.
na dwóch wytypowanych altanach w zabudowie wielorodzinnej

Odpady zmieszane i ich potencjał

Koszty zagospodarowania odpadów zmieszanych na instalacji:

- ▶ utylizacja termiczna odpadów kalorycznych (tworzywa sztuczne, część odpadów wielomateriałowych) - koszt ok. 500 - 600 zł / t - **w skali roku to ok. 6 mln zł.**
- ▶ stabilizacja tlenowa i skierowanie na składowisko pozostałych frakcji (w tym koszty energii, paliwa, koszty remontowe itp. oraz opłata środowiskowa za składowanie każdej tony (85,85 zł) - **w skali roku to ok. 750 tys. zł.**

Zysk ze sprzedaży złomu - w skali roku 150-200 tys. zł.

Odpady zmieszane i ich potencjał

Poprawa segregacji odpadów zmieszanych daje szansę na:

POPRAWĘ POZIOMU RECYKLINGU:

1075 ton tworzyw sztucznych to ok. 1,5 % wyższy poziom recyklingu
2073 tony bioodpadów to ok. 3,5 % wyższy poziom recyklingu
1043 ton szkła opakowaniowego to ok. 1 % wyższy poziom recyklingu

ZMNIEJSZENIE KOSZTÓW ZAGOSPODAROWANIA:

niższe opłaty środowiskowe za składowanie odpadów, większe zyski ze sprzedaży surowców pozwalające pokryć inne koszty zagospodarowania odpadów

ŚRODKI NA NIEZBĘDNE INWESTYCJE W GOSPODARCE ODPADAMI

**CZYSTY
REGION**
Sp. z o.o.

Dziękujemy za uwagę

zapraszamy do kontaktu

**Biuro Informacji i Obsługi Mieszkańca
Związku Międzygminnego „Czysty Region”**

ul. Szkolna 15
47-225 Kędzierzyn-Koźle

tel. (77) 446 11 93 lub (77) 446 11 97

biuro@czystyregion.pl

www.czystyregion.pl